

*M. Dolors
Camps Riudavets*

*Vida popular
del metge
Francesc Camps
d'Albranca*

*Edició completa
a cura
d'Àngel Mifsud Ciscar*

Menorca, 2009

Camps Riudavets, M. Dolors

Vida popular del metge Francesc Camps d'Albranca / M. Dolors Camps Riudavets ; edició a cura d'Àngel Mifsud Ciscar. – Menorca : Institut Menorquí d'Estudis, 2009. – 143 p. ; 16 cm. – (Petit format ; 8)

ISBN 978-84-95718-67-9

I. Mifsud Ciscar, Àngel II. Institut Menorquí d'Estudis

1. Camps i Mercadal, Francesc - Biografies

929Camps i Mercadal, Francesc

Primera edició: 1999

Segona edició, completa: 2009

Ha col·laborat en l'edició d'aquest llibre:

AJUNTAMENT DES MIGJORN GRAN

Col·lecció Petit format, 8

Sèrie: Biografia

Edició: Institut Menorquí d'Estudis
Camí des Castell, 28. 07702 Maó (Menorca)

Coberta: Fotografia de Josep M. Vidal Hernández

Disseny: Miquel Cardona

Producció: Illagràfica disseny i comunicació sl
Sant Antoni Maria Claret, 63. 07760 Ciutadella de Menorca

Dipòsit legal MH 38-2009

Imprès en paper reciclat

ÍNDEX

7	<i>PRÒLEG</i>
	<i>A LA SEGONA EDICIÓ</i>
13	<i>A TALL DE PRESENTACIÓ</i>
25	<i>VIDA POPULAR DEL</i>
	<i>METGE FRANCESC CAMPS</i>
	<i>D'ALBRANCA</i>
27	<i>Pròleg</i>
29	<i>Primera part</i>
63	<i>Segona part</i>
77	<i>Tercera part</i>
138	<i>Mapa dels llocs</i>
141	<i>BIBLIOGRAFIA</i>

PRÒLEG A LA SEGONA EDICIÓ

Aquesta segona edició de la biografia que Maria Dolors Camps escriví del seu pare, el metge i filòleg Francesc Camps, és, per sort nostra i a diferència de l'anterior, estimat lector o lectora, una nova versió completa i corregida. M'explic. És nova perquè no està feta a partir dels dos textos heterogenis –un mecanoscrit i un manuscrit– que vam emprar per fer aquella primera edició, sinó d'un text homogeni, mecanografiat amb mida de quartilla, que conté també la segona part de la biografia, dedicada a l'època dels estudis a Barcelona –que nosaltres donàvem gairebé per no escrita–, i, per si això fos poc, tot el text està corregit normativament i estilísticament per algú que en sabia, però que no sabem qui és. Incorpora també, al final de la primera part, tot un apartat dedicat a parlar del Francesc Camps jove polemista, per entendre'ns el qui escrivia articles a les revistes de caràcter integrista catòlic, tot signant els articles com a “Francisco”. Evidentment era un dels aspectes més oblidats en el text base de l'edició anterior, però dubtam molt que aquest fragment, massa doctrinal i “acadèmic”, hagi sortit íntegrament de la ploma de Dolors, molt

M. Dolors Camps Riudavets.

més tot cor. Hem d'atribuir-lo, per tant, al desconegut corrector. De moment.

A qui li devem que ens facilités el text? Aquesta vegada no a cap familiar, sinó a una professional: la historiadora granadina –i menorquina de Maó– Carmen Rodríguez, qui, per aquella època i per compte del Consell Insular i/o l'Ajuntament des Migjorn, s'encarregava d'inventariar i catalogar els papers i llibres del Dr. Camps que quedaven encara a la que havia estat ca seva, en morir na Paca, la petita de les seves filles. D'ella, de Carmen, que coneixia la nostra primera edició tot just acabada de sortir, fou la gentil idea de passar-nos, fotocopiades, totes aquelles quartilles. I li n'estem ben agraïts, no cal dir-ho. Quant al corrector, qui pot ser? Algú que sabia molt de català i de llatí. Açò segon redueix, evidentment, els possibles correctors a alguns capellans, i com que Antoni Moll Camps assegura que ell no corregí el text, gairebé no ens queda cap més recurs que atribuir-ho a Mossèn Josep Salord Farnés, que ben bé ho podria haver fet. Sigui qui sigui, tanmateix, ha estat capaç de respectar tota la força del text de Dolors Camps, augmentant algunes poques vegades la precisió que aquella no va saber –o poder– donar-li. Precisament per això no hem volgut tocar ni un mot ni una coma del text, el qual –tot sigui dit– no és del tot normatiu en alguns

pocs casos; per exemple, quan admet l'ús d'un article neutre diferenciat del masculí. Sí que hem assenyalat, tanmateix, amb un (sic), quan apareixen alguns barbarisme evidents.

Pel que fa al llibre, hem volgut reeditar-lo dins la mateixa Col·lecció *Petit format* de l'IME, i hem mantingut el text introductori d'aquella primera edició, llevat de l'apartat final sobre l'edició i els aspectes tècnics de transcripció dels textos base, els quals, evidentment, s'han simplificat en molts casos. En les comptades ocasions en què el corrector ha deixat algun passatge confús, hem mantingut el criteri d'afegir al text [*entre claudàtors i en cursiva*] mots que no són a l'original, però que són indispensables, a parer nostre, per entendre'l. D'igual manera, hem marcat {entre claus} alguns elements del text que, també en la nostra opinió, són innecessaris i en dificulten la comprensió. Respecte a les notes de l'autora, col·locades al final i marcades amb ^{NF} en la primera edició, en aquesta han estat incorporades al text, pel corrector o la pròpia autora, tal com ho indicam, quan és el cas, a peu de pàgina. Quant a les nostres, hem procurat fer-ne poques: les indispensables per donar la nostra interpretació de fragments foscos i situar mínimament els personatges que se citen, i hem mantingut també el mateix senzill mapa on figura la

toponímia citada al text. La Bibliografia, finalment, gens exhaustiva, l'hem actualitzada mínimament.

Quant a la feina del corrector, té un aspecte bàsic d'ajustament de registre, en el sentit que, en la part convencional del narrador/a, canvia sistemàticament alguns articles salats que hi havia deixat l'autora pels literaris; i a l'inrevés també, sobretot quan es tracta de diàlegs o fragments en estil directe i en un context col·loquial. La correcció estrictament normativa es redueix gairebé a l'ús dels relatius composts allà on s'empra el "el/la/els/les que" a la castellana (és a dir, sense que hi hagi cap antecedent elidit), i en la supressió de la [g] dialectal dels gerundis. Allò que no corregeix mai –i sap greu– és l'ús espuri i reiterat del condicional i del futur simples per expressar probabilitat en el passat i present, respectivament, cosa que el català fa –com tots vostès deuen saber– amb la perífrasi DEURE + INFINITIU i amb el deure conjugat en el temps que convengui.

Quant a nosaltres, hem actualitzat la grafia dels topònims amb contracció "des", "can", etc., i el topònim Maó, que el corrector –però no l'autora– escriu sistemàticament amb la hac prohibida. Hem mantingut la puntuació del corrector, excepte en els casos, avui del tot inadmissibles, per confusos, de les oracions de relatiu especificatives –que no duen comes– i les explicatives –que sí–; de la coma rom-

pent l'estructura subjecte + verb o, també, de les conjuncions subordinants desplaçades –que cal marcar entre comes. Pel que fa a les preposicions, hem mantingut els usos que fa el corrector de fins/fins/a, per/per a i com/com a, perquè en molts dels contextos és dubtós l'ús de l'una o l'altra forma; no així el de en/amb, en què no s'equivoca gairebé mai i quan ho fa és un error claríssim. Quant a l'article, com hem apuntat ja, hem respectat l'ús de l'article "lo" com a neutre, tal com fa el corrector, llevat dels casos en què en el text de la primera edició l'autora emprava la forma "el", a hores d'ara la correcta. També hem respectat tant l'ús de les formes plenes com les reforçades dels pronoms febles, les quals sembla que l'autor emprava amb criteris d'eufonia personal. Això sí, la forma reforçada de "ens", que actualment no és normativa davant del verb, l'hem grafiada "mos", tal com es pronuncia i havia escrit l'autora, i no "nos", que és com sona i s'escriu correctament la forma del mateix pronom quan aquesta va darrere del verb. Hem mantingut també la forma "lis" tot i que és incorrecta i gens genuïna. Finalment i per simplificar, hem eliminat o reduït tots els aclariments històrics o lingüístics de caràcter general que es donaven a peu de pàgina.

Àngel Mifsud Ciscar